
Considerații privind limes-ul roman de pe teritoriul județului Bistrița-Năsăud.

Studiu de caz: sectorul Spermezeu-Perișor-Zagra-Salva-Năsăud (Raport preliminar)

Ioan BÎCA
Radu ZĂGREANU

Cuvinte cheie: limes romanus, turn de observație roman, moștenire romană, geoarheologie, situri arheologice, turism cultural.

Keywords: limes romanus, roman border, roman watch tower, roman heritage, geoarchaeology, archaeological site, cultural tourism.

Limes-ul roman (limes romanus) reprezintă frontiera fortificată a Imperiului Roman, desfășurată din nordul Marii Britanii (Limes Britannicus), prin Europa (Limes Germanicus, Limes Norici, Limes Pannonicus, Limes Dacicus), până la Marea Neagră (Limes Moesiae) și mai departe spre Marea Roșie (Limes Arabicus) și Africa de Nord (Limes Tripolitanus), până la coasta Atlantică, însumând peste 5.000 km (fig.1).

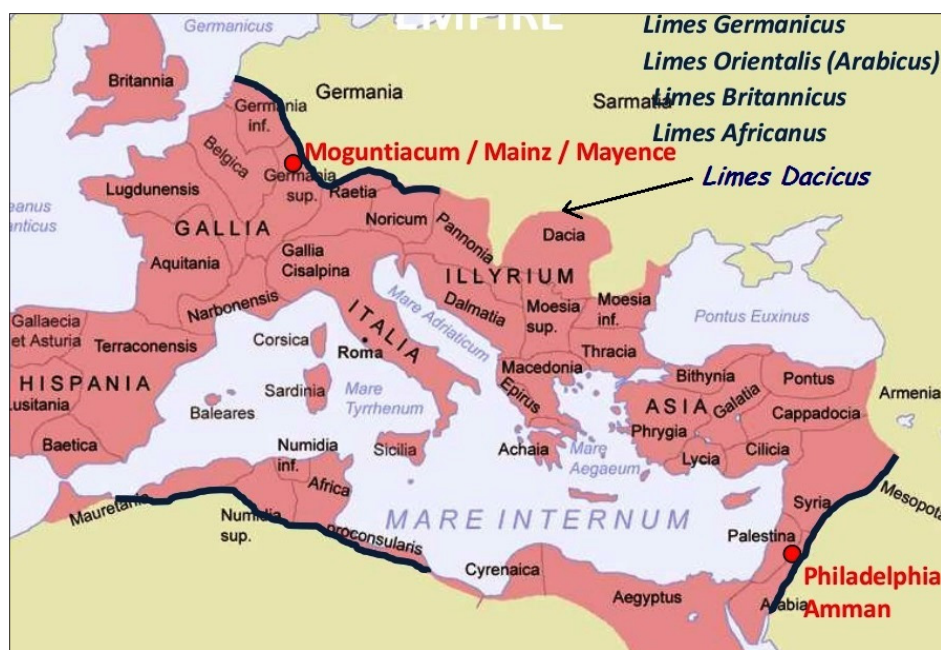

Fig. 1. Imperiul Roman și granițele sale

(Sursa: www.slideshare.net/shaimaa93tomas-limesneu)

În ceea ce privește structura limes-ului, acesta se compunea din următoarele elemente: un drum pietruit sau de pământ, un val de pământ (vallum) cu înălțimi de aproximativ 3 m și lățimi de 10-12 m, întărit cu palisade din

---

Ioan BÎCA, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Facultatea de Geografie – extensia Bistrița, e-mail: john_grimo@yahoo.com
Radu ZĂGREANU, Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud, e-mail: raduzagreanu@gmail.com

lemn sau cu ziduri din piatră, turnuri de pază, fortificații de mici dimensiuni, castre cu garnizoane militare, așezări civile și structuri neromane (fig. 2). Suprafața ocupată de limes-ul roman era cuprinsă, în funcție de condițiile naturale, între 15-40 km. Prin urmare, limesul reprezenta o interfață între teritoriile situate de o parte și de alta a sa, a cărei complexitate era influențată de condițiile topografice (relief, unități acvatice, formațiuni vegetale), climatice, economice (resurse, activități productive) și sociale (populațiile din apropierea graniței).

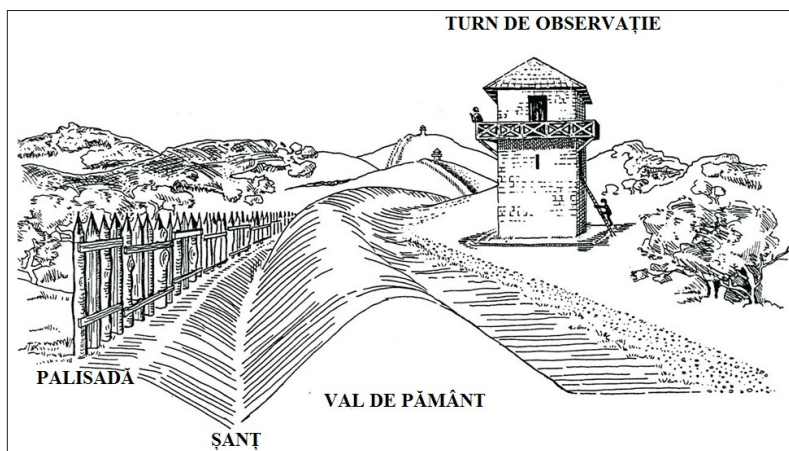

Fig. 2. Model al unui sector de limes

(Sursa: www.raybishophistory.co.uk/german-frontier-of-the-roman-empire/a-landscape-of-history-and-romance/overview-of-the-limes-second-century-ad-2/)

Granița Provinciei Romane Dacia sau Limes Dacicus, era alcătuită din trei secțiuni: Limes Porolissensis, Limes Alutanus și Limes Transalutanus. Secțiunea Limes Porolissensis, se întindea pe teritoriile actualelor județe Sălaj (castrele Buciumi, Românași, Romita, Porolissum, Tihău), Cluj (castrele Bologa, Cășeiu-Samum), Bistrița-Năsăud (castrele Arcobara-Ilișua, Livezile, Orheiul Bistriței) și Mureș (castrul Brâncovenești). În județul Bistrița-Năsăud limes-ul se desfășura pe aliniamentul Ciceu Corabia-Negrilești-Ciceu Poieni-Dobric-Sita Spermezeului-Perișor-Zagra-Salva-Năsăud-Livezile și Orheiul Bistriței (fig. 3).

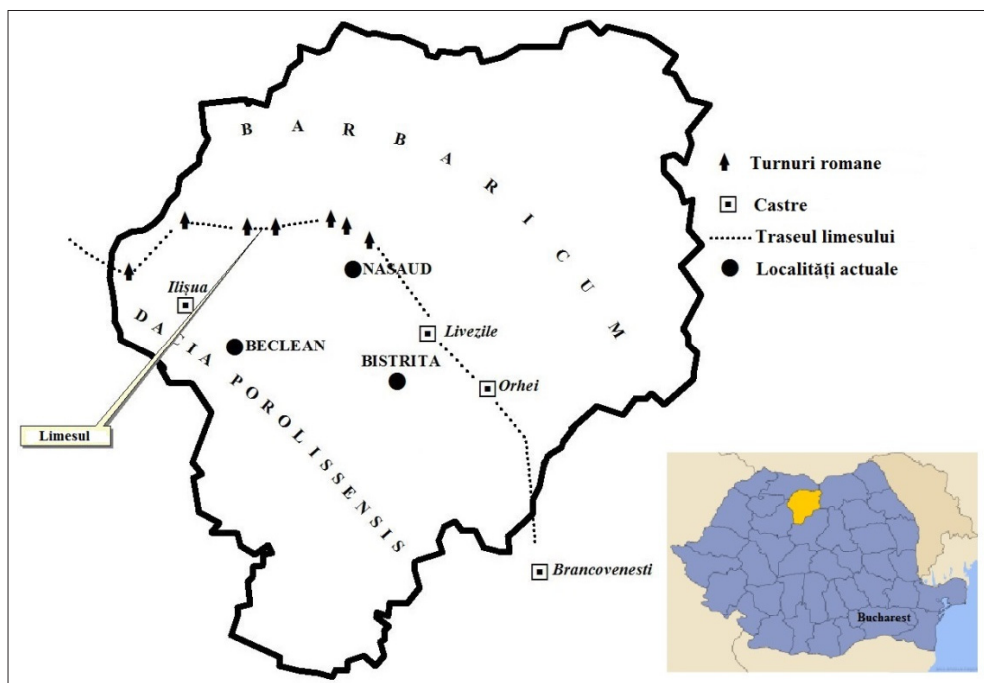

Fig. 3. Limesul roman de pe teritoriul județului Bistrița-Năsăud

Studiul de față, elaborat în cadrul proiectului Valorificarea și promovarea limesului roman din județul Bistrița-Năsăud, se ocupă de segmentul Sita Spermezeului-Perișor-Zagra-Salva-Năsăud. Scopul proiectului, derulat în perioada septembrie 2015-noiembrie 2015 sub formă de parteneriat între Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud